

ΚΥΠΡΙΟΣ

ΕΤΟΣ Ζ' — ΑΡΙΘ. 352

ΕΝ ΛΕΥΚΩΣΙΑ (ΚΥΠΡΟΥ)

20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 1907

ΤΙ ΘΑ ΚΑΜΟΥΝ;

Τὴν μεθαύριον Τρίτην, Θεοῦ εὐδοκίᾳ, ἀρχίζει τὸ εἰκοστὴν ἔκτον ἔτος τῶν Συνταγματικῶν Ἐλευθεριῶν τῆς Κύπρου — ἡ ὁποία δὲ κορυφῶνται νὰ σκάσῃ ἀπὸ ἐλευθερίας!

Δὲ, ἡξεύρομεν, ἐάν τῇ στιγμῇ αὐτῇ γράφομεν πανηγυρικὸν ἢ μοιρολόγιον. Θέλομεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι ἡμεῖς οἱ Κύπριοι δὲν ἡξεύρομεν. Ἀλλ' ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος γνωρίζει πολὺ καλὰ, ὅτι γράφομεν ἀπλῶς μοιρολόγιον.

Τί ἐκερδίσσαμεν, δια τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰς τὰ 26 αὐτὰ ἔτη τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων; Ἐκάμαμεν κανένα σπουδαῖον ὄφελος πρὸς τὸ σημεῖον ἐκεῖνο τὸ ὅποσον θεωρεῖται καὶ προορισμός τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ γῆς, καὶ δικαίωμα του δεδομένον ἐκ Θεοῦ, πρὸς τὴν αὐτοπαρξίαν, πρὸς τὴν αὐτοσυντήρησιν, πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ διαθέτῃ κατὰ βούλησιν τοὺς ἰδίους πόρους, πρὸς τὴν ἐλευθερίαν;

Οἱ ἐντιμοὶ κύριοι πολιτευταὶ τοῦ τόπου, οἱ ὅποιοι διὰ τὸν ἑνα ἢ διὰ τὸν ἄλλον λόγον εὐρέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς τῆς χώρας, οἱ ὅποιοι εἰς κάθε ζήτημα, ἔστω καὶ φύλλου πήδημα, διεκδικοῦν μετὰ τῆς μανίας τὸ ἀξίωμα τοῦ ἀντιπροσώπου, ἃς συλλογισθῶσι τὴν στιγμὴν αὐτὴν ὀλίγον ἰδιαιτέρως καὶ κατὰ μόνας. Καὶ ἃς εἰπώσιν ἢ ἃς συζητήσωσι πρὸς τὸν ἑαυτὸν των, ἔχι βεβαίως ἐκεῖνα τὰ ὅποια λέγουσιν ἀπὸ στῆλαι ἐρημερίδων ἢ ἀπαγγέλλουσιν πρὸς τοὺς ἐκλογεῖς των ὅτι ἔχουσιν κατορθώσῃ. Εὐρίσκουσιν ἐξόδον εἰς τὸν τόπον, καὶ προοδεῖ ἀνάλογον; Εὐρίσκουσιν ὀφέλιμον ἢ ζημίαν ἀπὸ τὴν πολεμικῆν των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ἢ ἀπὸ τὴν φιλίαν των καὶ τὴν κλακίαν των; ἀπὸ τὸ σθένος τὸ πολιτικὸν των, ἀπὸ τὴν δύναμιν των τὴν ψυχικὴν, ἀπὸ τὴν εὐκρινῆ ἐργασίαν των, ἀπὸ τὰ φῶτα τῆς διαείσεως των, ἀπὸ τὰς ἀδιακρίτους μελέτας των, ὅπου τὴν ἀφοσίωσιν, ἀπὸ τὴν αὐτοθυσίαν, ἀπὸ τὴν ἀφιλοκέρδειάν των;

ὑποθέτομεν ὅτι διὰ αὐτὰ εἶναι αἱ ἀρεταὶ ἐνὸς πολιτευτοῦ. Καὶ ἀπὸ ταιαύτας ἀρετὰς δύναται νὰ ἐλπίσῃ ἀνύψωσιν ἑνα τόπος. Καὶ μολοντί χίλιοι θὰ ὑπάρξουν ὅσοι θὰ διεκδικήσωσιν τὰ προτερήματα ταῦτα ὡς μονοπώλιον, ἐν τούτοις ἡ ἀθλιότης τοῦ τόπου ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν, καὶ ἰδίως τὴν οικονομικὴν — τὴν βάσιν ὅλων — εἶναι ἐντελῶς δυσανάλογος πρὸς τὴν διεκδίκησιν ἐκείνην.

Πῶς μᾶς ἐθεώρησε κατὰ τὰ 26 ἔτη καὶ μᾶς θεωρεῖ ἡ ξένη Κυβέρνησις, ἡ ὁποία μᾶς ἐκμεταλλεύεται, ἔστω καὶ πτωχεύς, μὲ τὰ σημερινὰ μᾶς χάγια, δὲν θέλομεν νὰ ἐξετάσωμεν ἢ νὰ συζητήσωμεν ἢ νὰ ὑποθέσωμεν. Ἀλλ' ἐάν εἰπώμεν, ὅτι μᾶς θεωροῦν δούλους, δούλους ἀξίους τῆς τύχης μας, δὲν θὰ εἴμεθα μακρὰν τῆς ἀληθείας. Ὅτι μᾶς θεωροῦν ἀναξίους τοῦ πρώτου ἔχους τῆς αὐτοπαρξίας, ἀναξίους τῆς διεκδικήσεως τοῦ ἰσχύος μας, τοῦ ὅτι μᾶς ἀνήκει δικαιοματικῶς, τοῦ ὅτι ἀνήκει μόνον εἰς ἡμᾶς νὰ διαθέτωμεν καὶ νὰ διοικώμεν, πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου, πρὸς βελτίωσιν ἡμῶν.

Πῶς ἄλλως εἶναι δυνατόν νὰ μᾶς παίρνουν, ἀφ' οὗ ἐπὶ εἰκοσίν ἔτ' ἔστω, ὡς τὰ πλέον ἄκακα ἀρνία, μὲ τοὺς βελασμούς ὡς μόνος διαμαρτυρίας, βλέπομεν νὰ μᾶς ἀποστραγγίζουν κάθε οικονομικοῦ περισεύματος — ἐκείνου τὸ ὅποιον ἀκριβῶς θὰ καθίστα τὴν Κύπρον ἀληθινὸν «Παράδεισον τῆς Ἀνατολῆς»; Καὶ τὸ ὅποσον βλέπομεν μεταφερόμενον εἰς τὴν κάσαν τοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ ἄλλου ἐβραίου τοκογλύφου, ὅστις διατελεῖ ὑπὸ τὴν φιλάνθρωπον δὲ ἐγγύησιν δύο Κυβερνήσεων, λεγομένων ὡς πρώτων εἰς τὸν πολιτισμὸν, τῆς Ἀγγλικῆς καὶ τῆς Γαλλικῆς;

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα αὐτὸ, τί ἡκούσαμεν ἕως τώρα;

καὶ ὅπως γίνονται, δὲν ἡμποροῦν νὰ λογαριασθῶν, ὡς δυστυχῶς δὲν ἐλογαριάσθησαν, παρὰ μόνον ὡς θρηνηθῆναι μωρῶν παιδίων, ἢ τὸ πολὺ . . . ὡς ἀγυρτεῖται. Διότι οὕτω ἀτυχῶς συνέβη καὶ συμβαίνει. Καὶ ἃς ἐξετάσωμεν τί ἔκαμαν ἐπὶ τούτου οἱ ἰσχυροὶ οἱ ὅποιοι μᾶς κυβερνοῦν καὶ δῆθεν ἐνδιαφέρωνται διὰ τὴν τύχην μας, καὶ δῆθεν ὁμολογοῦν, καὶ διακηρύττουν ὅτι πράγματι ὁ Φόρος τῆς ὑποτελείας εἶναι ὁ μὴ ἀφ' ἧν τὴν Κύπρον νὰ ζήσῃ.

Εἰς τὰς ἀρχὰς οἱ ἐπίσημοι οὐδὲ νὰ συζητήσωσιν τὸ πρᾶγμα ἤθελαν. Τὸ ἀδίκημα τὸ ἐθεωροῦν φυσικόν. Τὸ ἐθεώρουν καθήκον μας νὰ μᾶς κλέπτουν κατὰ τὴν μέθοδον αὐτὴν! Κατόπιν διεκήρυξαν ἔτι στὸ 1900, ἂν δὲν ἀπατώμεθα, ληγούσης τῆς διορίας τοῦ δανείου τοῦ 1854 — τὸ ὅποσον ὁ κάτοικος τῆς Κύπρου, ὅχι μόνον δὲν συνήψεν ἢ εἶδε, ἀλλ' οὐδὲ ξεῦρε τοῦλάχιστον περὶ τίνος πρόκειται! — ὅτι θὰ μετετρέπετο τὸ δάνειον αὐτὸ καὶ ὅτι ἡ Κύπρος θὰ ἐκέρδιζε τὴν διαφοράν τῆς μετατροπῆς. Εἶδε κανεὶς ἀπὸ σῆς τὴν διαφοράν αὐτὴν κατὰ κέρδη τῆς; Ἐρωτῶμεν βεβαίως τοὺς πολιτικούς μας.

Κατόπιν οἱ αὐτοὶ ἐπίσημοι, γνωρίζοντες μὲ τί πρέβητα ἔχουν νὰ κάμουν, διεκήρυξαν ὅτι τὴν διαφοράν αὐτὴν εἶναι δίκαιον νὰ τὴν ὠφεληθῇ ὁ ἄγγλος φορολογούμενος! Ἰσως διότι εἰς τὴν Κύπρον καλοῦσιν 250 ἢ 300 γνήσια τέκνα τῆς Ἀλβιόνας! Κατόπιν μᾶς εἶπαν ὀριστικῶς καὶ ὅτι ἀδύνατον νὰ γίνῃ τίποτε!

Δὲ συζητούμεν, βεβαίως τὴν κατὰ τι ἐλάττωσιν τῆς τακτικῆς αὐτῆς ἀλοπῆς, τὴν ἐλάττωσιν, ἢ ἀπ' ἡγήγελλε πέρυσιν ὁ Ἀρμοστής. Διότι ἔχομεν ὑπ' ὄψιν ὅτι δὲν ὑπάρχει Κύπριος, νομίζων ἑαυτὸν ἔστω καὶ κατὰ κεφαλαὶν ἱκανοποιημένον, χωρὶς τὴν ὀριστικὴν καὶ ἐντελῆ κατάργησιν τοῦ Φόρου αὐτοῦ.

Οἱ δὲ ἡμιεπίσημοι καὶ ἀνεπίσημοι φίλοι καὶ καλοθεληταὶ μας, πρὸ τοιοῦτου ἀδικήματος ὅχι μόνον τὸ ἀνεγνώρισαν ὡς τοιοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἐντονωτάτην φωνὴν ὤψωσαν ἐντὸς τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων περὶ τῆς καταργήσεώς του. Ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τί ἄλλο ἡμποροῦσαν, παρὰ νὰ κουρασθῶν, ὅταν εἶδαν ὅτι καθ' ἣν στιγμὴν ἐκεῖνοι ἐφώναζον ὑπὲρ τοῦ δικαίου μας ἡμεῖς ἐσιωπώμεν ἢ ἐμαχόμεθα μετὰ ὑμᾶς; Ὅταν εἶδαν πλέον, ὅτι ἀνέλαβαν τὴν ὑπεράσπισιν ποιμνίου προβάτων τῶν ὀπίσθων προορισμός θεωρεῖται ἀπλῶς τὸ νὰ ἀγωντῇ ἀπλάγχυνος ἐπὶ σφαγῇ;

Ὅσον διὰ τοὺς σοφοὺς νόμους, οἱ ὅποιοι κατεσκευάσθησαν κατὰ τὰ 26 αὐτὰ ἔτη τῶν συνταγματικῶν μας ἐλευθεριῶν, δὲν τοὺς ἐγγίζομεν τώρα. Νὰ τοὺς ἐπιθεωρήσωμεν; Νὰ τοὺς ἀριθμήσωμεν ἑνα ἑνα; Νὰ ἐξετάσωμεν ποῖος ὀφέλιμος καὶ ποῖος ἐβλάψεν, ἢ ποῖος ἔγινε διὰ νὰ γεμίσῃ ἀπλῶς χαρτί; Νὰ σταματήσωμεν εἰς κανένα ὁ ὅποιος συνετέλεσε εἰς πραγματικὴν καὶ ἀξίαν λόγου οικονομικὴν ἢ ἠθικὴν ἀνύψωσιν τοῦ τόπου; ὁ ὅποιος, ὅσονδήποτε καλὸς, ἔγινε δυνατόν νὰ λειτουργήσῃ ὅπως ἐπρεπε ὥστε νὰ ὠφεληθῇ; Νὰ σταθώμεν ἐνώπιον κανενὸς ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ εἰπώμεν ὅτι ἀξίζει πράγματι τὸν κόπον καὶ χρόνον συζητήσεων ἐν τῷ Νομοθετικῷ, ἢ χρῆμα;

Ἀλλ' εἶναι δυνατόν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ εἰς τὴν Κύπρον; δηλαδή τὸ νὰ ληφθῇ καὶ τεθῇ νομοθετικὸ μέτρον, ὅπερ ἐφαρμοζόμενον νὰ προξενήσῃ ἀναγέννησιν εἰς τὸ αἷμα ὑπὸ τὰς χθεσινὰς ἢ τὰς σημερινὰς συνθήκας; Ὑπάρχει αὐτὸ τὸ αἷμα ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ δράσῃ τὸ φάρμακον;

Τί θὰ πράξωσι, λοιπόν, ποῖον τρόπον ἐργασίης θὰ ἀκολουθήσωσιν οἱ Ἀντιπρόσωποι τῆς σκλαδωμένης παντοιοτρόπου Κύπρου κατὰ τὴν μεθαύριον ἀρχομένην 1ην Σύνοδον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιόδου;

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ

ΑΦΙΕΙΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΞΕΝΩΝ

Με την «Σαλαμίνα» της παρελθούσης εβδομάδος αφίκετο εις την Νήσον ο Στρατηγός Βιδδωλφ, πρώην Ἀρμοστής Κύπρου καὶ πενθερὸς τοῦ νῦν Ἀρμοστοῦ. Ἡ δεσποινὶς Βιδδωλφ, καὶ ὁ κ. Λευδοβίκος Βιδδωλφ, ὑπεδιευθυντὴς τῆς Τραπεζῆς τῆς Αἰγύπτου ἐν Καίρῳ, ἀφίκοντο ἐπίσης. Εἰς τὴν ἀποβάθραν Λάρνακος ὑπεδέχθη αὐτοὺς ὁ κ. Ἀνσελ, Δ. τῶν Τελωνείων. Μετ' αὐτῶν ἦλθε καὶ ἡ Λαίδη Μάκιν, μήτηρ τῆς κυρίας Κλαζόν, τοῦ Ἀρχιγραμματίως τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ σύζυγος τῆς Λαίδης Μάκιν, ἀποθανὼν πέρυσι, διετέλεσε μέλος τῆς Βουλῆς τῶν Κοινοτήτων ἐπὶ εἰκοσαετίαν.

Ἡ τρικυμία ἔν συνήντησαν ἀπὸ Βρίντζι μέχρι Πόρτ Σάιτ καὶ μέχρι Κύπρου ἦτο ἰσχυροτάτη. Ἐν τούτοις ὁ μὲν Στρατηγός Βιδδωλφ παρέμενε διαρκῶς ἐπὶ τῆς γειφύρας τοῦ πλοίου ἢ ἐν γηραιᾷ λαίδῃ Μάκιν ἀνεγίνωσκε τὴν ἐφημερίδα τῆς.

Ὁ Στρατηγὸς μετὰ τῆς θυγατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ, μόλις παραμείναντες ἡμίσειαν ὥραν ἐν Λάρνακι, καὶ ἀνεχώρησαν διὰ Λευκωσίαν εἰς τὸ ἀρμολογεῖν.

Οἱ γάμοι τοῦ κ. Βιδδωλφ.

Ὡς πρὸ πολλοῦ μᾶς ἔγραψαν ἐκ Καίρου, οἱ γάμοι τοῦ νέου κ. Βιδδωλφ θὰ ἐγίνοντο κατὰ τὸν πορτοκ. Ἰανουάριον. Ἡ σύμφωνος ἀφίκετο εἰς τὸ ἀρμολογεῖν πρὸ τριῶν μηνῶν, καθόσον ὁ ἀγγλικὸς νόμος ἀπαιτεῖ τὴν διαμονὴν. Οἱ γάμοι ἐτελέσθησαν εἰς τὸ ἀρμολογεῖν τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας, παρισταμένης πάσης τῆς ἀγγλικῆς παροικίας. Οἱ νεόνυμφοι ἀνεχώρησαν ἀμέσως διὰ Κυρηνεϊαν, ὅπου θὰ διαμείνωσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κ. Φίσερ, δικαστοῦ, περὶ τὰς 15 ἡμέρας.

ΔΥΟ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Νέα γραμματόσημα.

Τὸ Ταχυδρομικὸν μᾶς ἀριθμεῖ μερικὰς καλὰς βελτιώσεις τὴν ἐποχὴν αὐτήν.

Πρῶτον, παρεδόχθη ἐπὶ τέλους ὅτι τὰ εἰκονογραφημένα δελτάρια, θεωρούμενα ὡς ἐντυπα, πρέπει ν' ἀποστέλλωνται εἰς μὲν τὸ ἐξωτερικὸν μὲ γραμματόσημον 20 παράδων, εἰς δὲ τὸ ἐσωτερικὸν μὲ 10 παράδων. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καὶ ἡ ἀλληλογραφία διευκολύνεται, καὶ ἡ βιομηχανία τῶν εἰκ. δελταρίων λαμβάνει ὠθησιν.

Δεύτερον, ἀπὸ χθὲς ἤρχισαν τιθίμενα εἰς κυκλοφορίαν, ὡς πρὸ πολλοῦ ἔγραψεν, γραμματόσημα καὶ δελτάρια ἀπλὰ 10 παράδων διὰ τὴν ἀλληλογραφίαν τοῦ ἐσωτερικοῦ. Διπλοῦν τοις εἰς τὸ δελτάριον, 20 παράδες, χρησιμεύει δι' ἀπάντησιν πληρῆμην. Τὰ νέα ταῦτα γραμματόσημα καὶ δελτάρια ἔχουσιν ὡραῖον πορτοκαλλί χρῶμα, μὲ πρασίνοὺς τὰς λέξεις «ΚΥΠΡΟΣ», «ΔΕΚΑ ΠΑΡΑΔΕΣ» (ἀγγλιστί.)

ΝΕΟΣ ΝΑΥΑΡΧΟΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Νήσου ἀναγγέλλει ὅτι οἱ λόρδοι Διοικηταὶ τοῦ (ἀγγλικοῦ) Ναυαρχείου διώρισαν τὸν Ναύαρχον Σερ Κάρολον Κάρτερ Drury ὡς Κυβερνήτην τοῦ Στόλου τῆς Μεσογείου ἀντὶ τοῦ Ναυάρχου Λόρδου Καρόλου Μπέρεφορδ.

Ὁ νέος Ναύαρχος θ' ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του πιθανῶς τὴν προσεχῆ Ἀπρίλιον. Καὶ ἂς ἐλπίζωμεν ὅτι θὰ φέρῃ τὸν στόλον του εἰς τὰ Κυπριακὰ ὕδατα διὰ κανένα μῆνα.

ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἀρχίζει ἀπόψε τὰς παραστάσεις του ἐν Λευκωσίᾳ, εἰς τὸ Θέατρον Παπαδεπούλου, ὁ ἑλληνικὸς Δραματικὸς Θίασος, ὁ διευθυνόμενος ὑπὸ τοῦ κ. Ξενοφῶντος Ἡσαίου. Ὁ Θίασος περιλαμβάνει μεταξὺ ἱερειστατοῦ ἄλλου προσωπικοῦ, καὶ τὴν κυρίαν Φιλίαν Ἀγγελοῦ, τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου. Τὸν Θίασον συνοδεύει ὡς πιανίστας ὁ κ. Γεώργιος Σ. Χουμούζιος. Εἶνε φοιτητὴς τῆς Νομικῆς ἀλλὰ λατρεῖ καὶ τὴν Μουσικὴν, εἰς τὴν θεωρίαν τῆς ὁ κατὰ Σεπτέμβριον εἰς Εὐρώπην πρὸς τελειοποίησιν εἰς τὴν Νομικὴν καὶ τὴν Μουσικὴν.

ΠΑΛΙΝ ΓΕΝΙΚΑΙ ΒΡΟΧΑΙ

Ἡ τρικυμία τῆς Τετάρτης.

Ὁ καιρὸς ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς προχθὲς μετεβλήθη πάλιν εἰς βροχερὸν, οὕτως ὥστε πάλιν οὐδὲ σπιθαμὴ τῆς Κυπριακῆς γῆς ἔμεινε χωρὶς νὰ μεταβληθῇ εἰς λάσπην, χάριν τῆς γεωργίας. Ἐβρεχε διαρκῶς τὸ ἐσπέρας Τετάρτης, ὅλην τὴν Πέμπτην καὶ ὁκαιρὸς ἐξακολουθεῖ ὁ αὐτός. Συγχρονῶς ἐπνευσφοδρότατος νότιος ἄνεμος. Ἡ τρικυμία εἰς τὴν θάλασσαν ἦτο ἀνάλκτος, τὸ δὲ αὐστριακὸν ἀτμόπλοιο κατέπλευσε τὴν Τετάρτην ἐν Λάρνακι καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ ἐργασθῇ. Τὸ ἐσπέρας τῆς Τετάρτης δύο φορτηγίδες ἐν Λάρνακι ἐρρίφθησαν ἔξω ὑπὸ τῶν κυμάτων, μία δὲ ἄλλη πλήρης ἐμπορευμάτων, πρεσχεμένη ἐκ Λεμεσοῦ διὰ Καρπάσι, ἐκάθισε.

Τὸ ψέγος ὅμως ἐμετριάσθη. Χθὲς θερμόμετρον 10—12. Καὶ τὰ κάρβουνα ὅποδ' ἔρχετο ὑψώθησαν εἰς τοὺς 60 ἢ ὀκτὼ!

Οἱ ΣΠΟΓΓΟΙ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Προκήρυξις διὰ τὴν ἀλίαν αὐτῶν.

Τὸ Γεωργικὸν Συμβούλιον τῆς Νήσου δέχεται προσφοράς διὰ τὸ ἀποκλειστικὸν δικαίωμα σπογγαλιείας εἰς τὰς κυπριακὰς ἀκτὰς κειμένας πρὸς ἀνατολὰς γραμμῆς συρομένης ἀπὸ Λεμεσοῦ μέχρι Κυρηνείας. Χρονικὸν διάστημα σπογγαλιείας εἶνε δώδεκα μηνῶν, ἀπὸ 1 Ἀπριλίου, 1907.

Οὐδὲν γάγγαμον ἢ ἀπεξυστικὸν ὄργανον θὰ ἐπιτραπῇ, οὔτε περισσότερον τῶν ὀκτὼ πλοίαρια μετὰ σκαφάνδρου. Θὰ ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ ὑπάρχωσι τὰναγκαῖα ἀπεθηκευτικὰ πλοίαρια, ὅλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ εἶναι εἰς καλὴν κατάστασιν, ὡς καὶ τὰ μηχανήματα, καὶ δὲν θὰ ἐπιτρέπεται κατάδυσις εἰς βάθος μεγαλύτερον τῆς ἱκανότητος τῆς μηχανῆς. Ὁ ἐργολάβος καὶ οἱ ἐργάται του πρέπει νὰ εἶναι ἡσυχημένοι εἰς τὸ ἔργον. Δὲν θὰ συλλέγωνται σπογγαὶ διαμέτρου κάτω τῶν 5 δακτύλων.

Τὸ Γ. Συμβούλιον δύναται ἰδίᾳ δαπάνη νὰ διορίζῃ ἐπὶ τῆς εἰς τὰ πλοίαρια. Ἡ πρὸς αὐτὸ πληρωμὴ θὰ εἶναι εἰς εἶδος ἐκ τῶν συλλεγισομένων σπόγγων καὶ δύναται ἐπίσης νὰ κάμῃ προπληρωμὰς ἀπέναντι σπόγγων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ

Συμφώνως πρὸς τὸν περὶ παιδείας νόμον, οἱ Ἕλληνες βουλευταὶ ἐξέλεξαν ἐκ τοῦ σώματος τοῦ κ. κ. Ἰωάννην Κυριακίδη, Ἀντὼν Ὁ. ἐδέτερον καὶ Θεοφάνη Θεοδέτερον ὡς μέλη τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου. Οἱ δὲ ὁδωμανεῖς βουλευταὶ ἐξέλεξαν διὰ τὸ ἰδικόν των Ἐκπαίδ. Συμβούλιον τὸν συνάδελφον αὐτῶν Μουσταφᾶν Χαμὴ Ἐφένδην (Λάρνακος.)

ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΕΠΙ ΕΞΥΒΡΙΣΕΙ ΔΙΚΑΣΤΟΥ

Ἐνώπιον τοῦ Ποινικοῦ Ἐπαρχιακοῦ Λευκωσίας ἐξεδιέθη τὴν προχθὲς Τρίτην ἡ κατηγορία ἐναντίον τοῦ Ἀλῆ Μπέη, κατοικοῦ Λευκωσίας, ἐπὶ ἐξουβρίσει τοῦ Ἀρχικαδὸς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του.

Τὸ δικαστήριον δὲν εὗρεν ἱκανεῖς τὰς μαρτυρίας ὅτι ὑπῆρχε πρόκλησις, καὶ καταδίκασεν τὸν κατηγορούμενον εἰς ἕξι μηνῶν φυλάκισιν. Ὁ καταδικασθεὶς ἔκαμιν ἡρεσιν.

ΦΑΡΜΑΚΑ—ΔΗΛΗΤΗΡΙΑ

Διὰ προκηρύξεως ἡ Κυβέρνησις, συμφώνως πρὸς τὸν περὶ φαρμακείων νόμον, κηρύττει ὡς δηλητήρια 36 φάρμακα καὶ τινὰ σχετικὰ πρὸς αὐτά. Πάντα ἀριθμοῦνται ἐν τῇ προκηρύξει, ἥτις καταργεῖ τὴν ἐκδοθεῖσαν τῇ 25 Ὀκτωβ. 1901.

Μολυσματικαὶ ἐπιδημίαι.

Ἡ Λευκωσία καὶ ἡ ἀγ. Παρασκευὴ κηρύττονται καθαφαί. Τὸ χωρίον Σκυλλοῦρα (ἐπαρχ. Λευκωσίας) κηρύττεται μολυσμένον ἐξ εὐλογίας.

Τὸ χωρίον ἀγ. Θεράπων (ἐν Λεμεσῷ) καὶ ἡ πόλις Λεμεσοῦ κηρύττονται μολυσμένα ἐξ ἐπιζώσεως.

Ὁ γνωστὸς κ. Γεώργιος Ἐρωτάς, μὴ ἔχων ἤδη εἰς καμμίαν οἰκογένειαν ὑπηρεσίαν, ἀναλαμβάνει μὲ τὴν πασίγνωστον λεπτὴν τέχνην του νὰ διοργανώσῃ μπουφὲ καὶ συμπόσια διὰ παντὸς εἶδους ἑορτάς.

ΝΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΘΩΣΙΝ ΟΛΛΟΙ

Εἰς τὸ Νοσοκομεῖον.

Ὁ Ἀρχίατρος τῆς Νήσου δὲ τοῦ Διοικητηρίου ἀναγγέλλει εἰς τοὺς κατοίκους, ὅτι ἐνεκα τῆς ἐμφανίσαι τῆς εὐλογίας ἐφείλουτι νὰ ἐμβολιασθῶσι. Πρὸς τοῦτο δύνανται νὰ μεταβαίνωσιν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Λευκωσίας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 2—4 μ. μ. πλὴν τῶν Κυριακῶν.

ΕΦΕΤΕΙΝΑ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΑ

Δεύτερον νομοσχέδιον ὅπερ ἐδημοσιεύθη διὰ τὴν ἀρχομένην σύνοδον τοῦ Νομοθετικοῦ εἶνε ἐν ἐξ ἐνὸς ἀρθροῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον καταργεῖται ἡ διάταξις ἡ ἐξαιρούσα τῶν τελωνιακῶν δασμῶν τὰ εἰσαγόμενα πράγματα τῶν Ἀρμολογίων τῆς Νήσου μετὰ τὸν παρόντα.

Πρῶτον δημοσιεύθην νομοσχέδιον ἦτο τὸ περὶ Ἐπανεκτιμήσεως κτημάτων, ὅπερ εἶχε μείνη ἀπὸ πέρυσι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΠΡΟΒΑΤΩΝ

Ἡ Κυβέρνησις ἐλαβε μέτρον ὅπως πάντα τὰ πρόβατα, τὰ εἰσαγόμενα ἐν Κύπρῳ, ἐξετάζωνται εἰς τὸν λιμένα τῆς εἰσγωγῆς πρὸ τῆς ἐκφόρτωσός. Ἐν γρόσιον δ' ἔλα τον πρὸς τὸν θά εἰσπράττεται ὡς φόρος ἐξετάσεως. Ἐὰν τὰ ζῶα δεικνύουσι σημεῖα ἀσθενείας, ἡ ἐκφόρτωσις τῶν θὰ ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὸν λιμένα Λάρνακος, ὅπου θὰ ὑπὸκειται εἰς καθαρίν.

ΠΩΛΗΣΙΣ ΑΛΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΗΣ

Τὸ Γεωργικὸν Τμήμα πωλεῖ διὰ πλειοδοσίας τὴν ἀποσπέντων ἀλωνιστικὴν μηχανήν του (ἰγγλικῆς κατασκευῆς). Ἡ μηχανὴ αὕτη εἰσῆχθη εἰς Κύπρον τῷ 1901 καὶ ἐκώσταν 625 λίρας, ἀλυνίζε δὲ καθ' ὥραν σίτον 25 28 κοιλὰ, κριθὴν 35-40 καὶ ὄρυμν 60-70

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΩΩΝ

Ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν βραβευθέντων.

Ἡ ἀγγελθεῖσα κτηντροφικὴ ἐκθεσις ἐγένετο τὴν πρῶτην τῆς παρελθούσης Δευτέρας εἰς τὴν πλατείαν κατωθὲς τοῦ δικτατοῦ ταίχους τῆς Λευκωσίας. Παρηκολούθησαν οὕτην ὁ Ἀρμολογίας μετὰ τῆς Λαϊκῆς Κίτας-Χαρμῶν, τῆς μικρᾶς δεσποινίδος Κίτας-Χαρμῶν καὶ τῆς δεσποινίδος Βιδωλῶν. Ἐπίσης παρήσαν οἱ ἀνώτεροι Τμηματάρχαι, ὑφύπαικοι, καὶ μάλα πλῆθος κόσμου, τοῦ καιροῦ ἐπρεσβεύοντος ὑπὲρ τῆς ἐκθεσεως. Τούτου ὁ ἐπίσημος κατάλογος τῶν βραβευθέντων.

Φορβὰ δὲ εἰς τὴν 55 δακτύλων 27 ἰγγραφαί. 1) ὁν βραβεύον Μαχμέτ Ἀρίφ βέη Ἀττά βέη ἐκ Λευκωσίας. 2) Κυρία Ταϊζερ Ἀχ. δίκτατοῦ. 3) Κωστής Δημήτριος, Καϊμακλή. 4) Ἡ γούμενος Κύακου.

Φορβὰ δὲ εἰς 55 δακτύλων καὶ αἰτω. 9 ἰγγραφαί. 1) Μαχμέτ Ἀρίφ, ἀστυνομικός, Νο 1967— 2) Βιηζίδης, ἀστυν. 1048. 3) Οὐστὶν Ἀδωκυλλάχ, ἀστυν. 499.

Ἰπποεἰς 55 δακτύλων. 23 ἰγγραφαί. 1) Μυρομιάλης Σαββῆς, Στρεβόλον. 2) Φ. Ὀγγλιου. 3) Σουλταμάν Σακέρ, ἀστυν. 2,043.— 4) Νικόλας Διάκου, Ἀθηναίου.

Ἰπποεἰς 55 δακτ. καὶ αἰτω. 15 ἰγγραφαί. 1) Γεωργίος Λαμπρανοῦ, Λακατάμια. 2) Μαχμέτ Ἀρίφ βέη Ἀττά βέη. Λευκωσία. 3) Δαυθοντῆς Ἀστυνομικός. 4) Χ. Γεωργιάδης, Λευκωσία.

Ὀνοεἰς. 14 ἰγγραφαί. 1) Ἀναστάσης Κουμή, Λατρεῖς. 2) Σενοφῶν Χιζελμπου, Λύση. 3) Ἀδάμ: Ἀντωνίου, ἀγ. Ὀμολογητῆς. 4) Πέτρος Γιωρκῆ. Ὀβγορος.

Ὀνοεἰς 55 δακτ. 11 ἰγγραφαί. 1) καὶ 2) Χιζελμπουκός Καρκαλάρης, Λευκωσία. 3) μουλῆς Γεωρκῆ, Τύμβου.

Ταυροεἰς. 6 ἰγγραφαί. 1) καὶ 2) κ. Πόλλος, Πέργαμος. 3) Σάββας Χατζηγιάννης, Στρεβόλον.

Ἀγέλα δὲ εἰς 14 ἰγγραφαί. 1) κ. Κρίστ.αν, Λευκωσία. 2) καὶ 4) Ἀδριαν Περσεκιάν, Λευκωσία. 3) Α. Χριστοφίδης, ἀγ. Ὀμολογητῆς.

Κριεἰς. 13 ἰγγραφαί. Χασάν Μαχμέτ, Τσάτος. 2) Χασάν Οὐστὶν, Καϊμακλή. 3) Μουετταῖς Καθούς, Λευκωσία.

Ενοικιάζεται ἀντι 42 λίρων ἐτησίως ἡ ἐξοχικὴ οἰκία τοῦ κ. Ἀχιλλέως Χριστοφίδου, κειμένη πρὸς ἀνατολὰς τῶν ἀγίων Ὀμολογητῶν ἐν ἣ κατῴκει ὁ κ. Μπεβαν. Πληροφορίαι παρὰ τῷ ἰδιοκτήτῃ.

Η ΒΕΛΤΙΩΣΙΣ

ΤΗΣ ΘΕΣΕΩΣ ΤΩΝ ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ

Ὁ κ. Μ. Βακίρτζιδης ἐπὶ κεφαλῆς.

Μετ' εὐχαριστήσεως σπένδας δημοσιεύομεν τὴν κατωτέρω προκήρυξιν. Θὰ τὸ ἐθεωροῦμεν ὡς ἀληθὲς εὐτύχημα δι' ὅλην τὴν Νήσον ἐὰν ἐδίδκομεν τοὺς διδασκάλους συσσωματωμένους περὶ τὸν Πατριάρχην τῆς Παιδείας ἐν Κύπρῳ.

Πρόσκλησις πρὸς τοὺς διδασκάλους.

Τῆς ἐπαρχίας Λευκωσίας.

Ἐπειδὴ ἡ ἀμυνα τῶν δικαίων τοῦ δημοδιδασκάλου καὶ ἡ βελτίωσις τῆς τε παρούσης καὶ τῆς μελλούσης θέσεως του ἀπαιτεῖ τὴν κοινὴν πάντων συνεργασίαν, πολλοὶ δὲ τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λευκωσίας συναδέλφων παρ' ἑμοῦ, ὡς τοῦ πρεσβυτέρου πάντων, ἐζήτησαν ἵνα ποιήσωμαι τὴν προσήκουσαν πρὸς πάντας τοὺς συναδέλφους πρόκλησιν, ἐπόμενος τῇ ἐντολῇ τῶν παρακαλῶ πάντας τοὺς ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ Λευκωσίας συναδέλφους ἵνα συνέλθωσιν ἐν Λευκωσίᾳ κατὰ τὴν 11/24 Φεβρουαρίου, Κυριακὴν, ἐν τῇ Ἀστικῇ Σχολῇ Λευκωσίας ἵνα διὰ κοινῆς συσκέψεως ληφθῶσι τὰ κατάλληλα μέτρα πρὸς προάσπισιν τῶν συμφερόντων τοῦ διδασκάλου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει.

Λευκωσία, 18/31 Ιανουαρίου, 1907.

Μ. Βακίρτζιδης.

Η ΕΚΛΟΓΙΚΗ ΔΙΚΗ

Ἡ δίκη τῶν βουλευτικῶν ἐστάσεων Λευκωσίας—Κυρηναίας ἐξηκολούθησε κατὰ τὴν ἐβδομάδα ταύτην, ἐξετασθέντων πολλῶν μαρτύρων ἐπὶ κατηγορίων ἐστάσεων. Χθὲς τὴν πρωτάν ἐξητάσθη εἰς μόνον μάρτυς καὶ ἡ ἐκδίνασις, ἐλλείψει μαρτύρων, ἀνεβλήθη διὰ τὴν μεθαύριον Δευτέραν.

ΜΙΚΡΑ ΝΕΑ

Ὡς τὴν Τρίτην ἐκηλεύθη ἐν Λευκωσίᾳ ὁ **Χατζηκωνσταντῖνος Χατζηχαρίτου**. Ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν. Ὁ μακαρίτης ἦτο πρότυπον ἔργατοῦ ἀνδρός, περσοποιχόμενος ὑπὸ τέκνων καλῶς ἐγκατεστημένων, πολλῶν ἰγγόνων καὶ συγγενῶν, τοὺς ὁποίους συλλυπούμεθα ἰσχυρῶς.

Ὁ νέος καθηγητῆς τῆς γαλλικῆς διὰ τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Παρθενογυγσίον Λευκωσίας, κ. Ρενέ Δελαπόρτ, ἐπηλογράφησεν ἐκ Μασσαλίας ὅτι ἔρχεται.

Κρίσεις ἄγγλου περὶ Βουλγάρων.

Εἰς τοὺς «Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύεται ἐπιστολὴ τοῦ Σίρ Ἐδουάρδ Λῶ, τοῦ διασώμου οικονομολόγου, ὅστις ἐκθέτει ὅτι ἡ ἀναρχία ἐν Μακεδονίᾳ ὀφείλεται ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς βουλγάρους κομιτατζήδες, καὶ στιγματίζει ἰδίως τὰς κακουργίας τὰς τελεσθεῖσας ἰσχύτως ἐν Γουλιγαρίᾳ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τῇ συνονοχῇ τῶν ἀρχῶν.

Ὁ Σίρ Ἐδουάρδ πρὸς ἀπόδειξιν σὺν ἰσχυρισμῶν του ἀναφέρει καὶ τὰς ἐκθέσεις τῶν προξένων τῆς Ἀγγλίας τὰς δημοσιευθείσας ἐν τῇ Κυανῇ Βιβλῳ τοῦ 1904.

Κομανδάρια.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΩ ὅτι εἰς Σκάλαν, ἐν τῇ οἰκίᾳ Σπύρου Φωταίου, ἔχω **Κομανδάρια** ἐκλεκτάς. 2—8 ΕΤΩΝ. Οἱ ἐπιθυμοῦντες ν' ἀγοράσωσιν ἄς ἀπευθυνθῶσι πρὸς τὸν ἐν Λάρνακί κ. Γεώργιον Χριστοδουλίδην, συνοικίᾳ Χρυσοπολιτισσῆς.

Ἡ πώλησις γίνεται ἀπὸ μιᾶς μέχρι πεντακτεσίων κουζῶν.

Κ. Χ. Τρεγγίδης. (χωρὸν Πίρα.)

Ὁ «ΚΥΠΡΙΟΣ» ἐκδίδεται ἐκ τοῦ γραφείου αὐτοῦ ἐν τῇ Στοᾷ Φανερωμένης ἐν Λευκωσίᾳ. Οἱ ὁδοὶ τῶν συνδρομῶν ἔχουσιν ὡς ἐκελούθως:

Διὰ τὰς πόλεις τῆς Κύπρου, ἐτησίᾳ 12 εἰλ. Διὰ τὰ χωρία εἰλ. 10, διὰ τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς ἀστυφύλακας εἰλ. 8. Ἀγγελλίαι διὰ μίαν φοράν πρὸς 2 γρ. τὴν γραμμὴν. Κυβερνητικαὶ ἀγγελίαι γρ. 2 1/2 ἡ γραμμὴ. Διὰ διατρεβῆς ἰδιαιτέραι συμφωνίαι: Ἐκὰς τῇ ἐτησίᾳ συνδρομὴ περιλαμβανέται 52 ἀριθμοὺς.

Διευθυντὴς ὑπεύθυνος Κ. ΦΥΛΑΚΤΟΓ.

ΠΩΣ ΔΕΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΚΛΑΣΣΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

Υπό τοῦ καθηγητοῦ Theodor Fuchs.

(Ἐκ τοῦ «Νέου Ἐλευθερίου Τύπου» τῆς Βιέννης.)

Τὸν δὲ φρόν, ὅτι διὰ τοῦ συστήματος τούτου (τῆς διδασκαλίας τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν μόνον ἐν τοῖς ἀνωτέροις γυμνασίοις καὶ ὡς ἐπιστημονικῶν ἀσχολιῶν) πᾶσα τελειότης διδασκαλίας αὐτῶν, ἔνεκα τοῦ ὀλίγου πλέον ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἡμῶν ὑπάρχοντος χρόνου, θὰ καταστῇ ἀδύνατος, καὶ ὅτι ἡ διδασκαλία τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν μόνον κατὰ τὸ φαινόμενον θὰ διαμείνῃ, ἔργῳ δὲ θὰ ἀρῇ, ἐγὼ θεωρῶ παντελῶς ἀστήρικτον.

Ἐνταῦθα ὁμως δέον νὰ ἔχωμεν πρὸ ὀφθαλμῶν διηνεκῶς, ὅτι οἱ τῶν κλασσικῶν γλωσσῶν διδασκάλοι μέλλουσιν ἐν τῇ προεξηρημένη περιπτώσει ἄλλοτερον ὕλικόν μαθητῶν νὰ ἔχωσι πρὸ αὐτῶν, δηλαδὴ μαθητὰς οὐ μόνον πολὺ ὠριμωτέρους, ἀλλὰ καὶ ἀρωσιωμένους πρὸ παντὸς εἰς ταύτην τὴν σπουδὴν ἐξ ἰδίας καὶ ἐνδομύχου ὁρμῆς. Καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ χρόνος τῶν τεσσάρων ἔτων εἶναι οὐδαμῶς βραχύς. Ἐντὸς τεσσάρων ἔτων ὀφείλει ὁ νέος νὰ δώσῃ δοκιμασίαν ἐπὶ ἱκανότητι διευθύνσεως σχολείων, καὶ ἐντὸς τετραετίας δύναται τις νέος νὰ ὑποστῇ τὴν διδακτορικὴν δοκιμασίαν, καὶ θὰ εἶνε τέσσαρα ἔτη ὀλίγα ἵνα μάθῃ τις ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ; Ἐγὼ θὰ ἠδυνάμην δωδεκάδας νέων, καὶ, ἐτι σπουδαιότερον, δωδεκάδας κορασίων νὰ ὀνομάσω, ἅτινα ἐντὸς τριετίας, μάλιστα δὲ καὶ διετίας, ἑκαθὸν ἑλληνικὰ καὶ λατινικὰ καὶ εὐστόχως τὴν ἀπολυτήριον δοκιμασίαν ὑπέστησαν. Γνωστὸς δὲ μοι νέος κατάρθωσε τὸ ἔργον τοῦτο περὶ τὰ λατινικὰ ἐντὸς μόνον ἔτους.

ΟΙ ΜΕΤΑΡΡΟΜΙΣΤΑΙ.

Τὰ πάντα τότε θὰ κρέμονται ἐκ τῶν φιλολόγων μόνον. Δύνανται οὗτοι ν' ἀποφασίσωσι νὰ ἐισαγάγωσι τὰς μεταρρυθμίσεις ἐκείνας εἰς τὴν παιδείαν, αἱ διορατικοὶ φιλόλογοι (οἱ οὐκ ὑπάρχουσιν ἐτι ἀληθῶς) ἀναποδράστους ἤδη νομίζουσι; δύνανται πρὸ παντὸς νὰ ἔχωσι τὸ εὐτύχημα νὰ ὑψώσωσιν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι τὸ ἑαυτῶν ἔργον οὐχὶ ἐν τούτῳ κίτται, ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γραμματικὴν νὰ διδάσκωσιν, ἀλλὰ ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γλῶσσαν; Τότε περὶ τῆς ἐπιτυχίας οὐδόλως ἀδύνατον, οἱ νέοι ἐντὸς τετραετίας θὰ προχωρήσωσι πολὺ περισσότερον, ἢ ὅσον οὖν ἐντὸς ὀκταετίας, καὶ ἴσως μάλιστα συμβῇ καὶ τοῦτο, νέα δηλαδὴ ἀκμὴ τῆς κλασσικῆς φιλολογίας νὰ γεννηθῇ, ἐν στενωτέρῳ μὲν κύκλῳ, ν' ἀποβῇ ὁμως αὐτῆς ζωτικὸν στοιχεῖον τοῦ ἑξαθροπισμοῦ ἐκείνου, ὅπερ νῦν, ὑπὸ τὰς σημερινὰς περιστάσεις, βαρύνει ὡς κατὰρα ἐπὶ τῆς νεότητος, κατὰρα ἥτις καθιστᾷ ἀδύνατον πᾶσαν ἑκέρσιν καὶ πᾶσαν λογικὴν παιδείαν.

ΤΕΧΝΗ.

Ἐτερον οὐσιώδες στοιχεῖον τῆς ἑξανθρωπιστικῆς παιδείσεως εἶναι ἡ θεραπεία τῆς τέχνης καὶ τῶν σωματικῶν ἀτκήσεων. Ταῦτα καὶ νῦν ἀληθῶς προβάλλουσιν ἀμφότερα ἐν τοῖς προγράμμασι τῶν γυμνασίων ἡμῶν, ἀλλὰ μόνον ὡς ἐλεύθερα, καὶ, ἐκτὸς τούτου, ἀσχοῦνται κατὰ τρόπον οὕτως ἁλοῦν καὶ ὡς πάρεργα, ὥστε κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπώλεια ἀποβαίνουσι τοῦ χρόνου τοῦ εἰς ταῦτα δαπανωμένου. Ἐν ᾧ πρέπει νὰ δοθῇ ὅλως ἐξαιρέτως βαρὺτης εἰς τὴν λογικῇ τῷ τρόπῳ διδασκαλίαν τῆς ζωγραφικῆς, διότι ἐνταῦθα δὲν ὑπόκειται μόνον ἀνάπτυξις τοῦ αἰσθητικοῦ συναισθήματος, ἀλλ' ἀνάπτυξις καὶ ἑκέρσιν τῆς δυνάμεως τοῦ παρατηρεῖν καὶ ἀντιλαμβάνεσθαι.

Καὶ δύναται ἀληθῶς νὰ ὀνομασθῇ εὐτύχημα, ὅτι ἀκριβῶς περὶ τοῦτο τὸ μάθημα, τὸ παιδαγωγικῶς οὕτω ὀλίγον μέχρι τοῦδε ἐξετασθὲν, ἀνεπτύχθη κατὰ τοὺς νεωτάτους χρόνους (ἥλιος πολὺς ἐκ τῆς ἀπέψιως σχολικῆς περὶ αὐτὸ ἀσκήσεως, ὥστε σήμερον ὑπάρχει περὶ αὐτοῦ ἀπηρτισμένον καὶ δοκιμὸν διδασκαλίας σύστημα, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας καὶ καταλήγον διὰ προόδου βαθμιαίας καὶ συστηματικῆς εἰς ἐκπλήττοντα ἀποτελέσματα.

Ἐνταῦθα δὲ πηγὴ διεγέρσεως καὶ καταυγάσεως τοῦ πνεύματος, καὶ πρὸ παντὸς τῆς νεότητος, παρὰ τὸν ἑαυτοῦ ἐν συνηθείᾳ οὐσαι προσωπογραφίαι. Ἐάν

ὑποκινῶμεν τοὺς παῖδας ν' ἀγεράζωσι διὰ τῶν ἐν τοῖς θυλακίοις αὐτῶν χειρματῶν κομφὰς προσωπογραφίας ἀντὶ τῶν κενῶν γραμματοσημῶν, θὰ συλλεχθῇ ἐντὸς βραχυτάτου χρόνου τοσαύτη πληθυσμὸς ὕλης τῆς τέχνης ἐν τῇ τάξει, ὥστε μηδέποτε νὰ λείπῃ ὕλικόν πρὸς ἐξήγησιν καὶ ἀνάπτυξιν. . . . Τότε ἐν τῷ ἀνωτέρῳ γυμνασίῳ δύναται νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά τῆς μεγάλης τέχνης, τὰ ἔργα δηλαδὴ τῶν ἡμετέρων κλασσικῶν καὶ ἄλλων νεωτέρων ἀριστοτεχνῶν.

ΣΩΜΑΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ.

Ὅσον δὲ εἰς τὴν σωματικὴν ἀφορᾷ, βλέπομεν ὅτι αὕτη περιορίζεται σήμερον μόνον ἐν τῇ γυμναστικῇ, ἥτις φέρει μὲν ἀναντιρρήτως ἐξοχὸν ἀσκήσιν τοῦ σώματος καὶ δὲν δύναται νὰ λείπῃ, ἀλλὰ, λαμβανόμενου ὑπ' ὄψιν τοῦ μακροῦ αὐτῆς χρόνου, φαίνεται ὅτι ἐπιδρᾷ μενοτόμως. Δι' ὃ νομίζω, ὅτι ἡ γυμναστικὴ ἔχει ἀνάγκην συμπληρώσεως, καὶ ἐν μὲν ταῖς κατωτέραις τάξεσι διὰ τῶν νεανικῶν παιγνίων, ἐν δὲ ταῖς ὑπερτέραις διὰ διδασκαλίας περὶ μαχῶν ἢ ἐν γένει μυσσιμῶν τῶν μαθητῶν τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΠΑΙΔΕΥΣΙΣ.

Μεταβαίνοντες νῦν εἰς αὐτὴν τὴν ἐπιστημονικὴν παιδείαν, ὀφείλομεν αἰετὶ πρὸ ὀφθαλμῶν νὰ ἔχωμεν, ὅτι τὸ ἔργον ἀνθρωπιστικὸς τινος ἐκπαιδευτηρίου ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ δύναται νὰ κηται ἐν τούτῳ, ἐν τῷ μεταδιδόναι ὠρισμένον πλῆθος γνώσεων, ἀλλὰ μᾶλλον ἐν μόνῳ τούτῳ, τὸ ἀνοίγειν τοῖς ἀνδρυσμένοις τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὅπως παρατηρῶσι τὴν φύσιν καὶ τοὺς βίους τῶν λαῶν μετὰ ἐρεῦνης καὶ κρίσεως. Ἀλλὰ πρὸς τοῦτο δεῖ, ἑξαρκούσιν αἱ παιδεύσεις, τὰς ὁποίας διενεργοῦμεν μεμονωμένως καὶ κατὰ τμήματα, ἀλλ' ἀπαραίτητον εἶναι πᾶσαι αὗται αἱ παιδεύσεις, αἱ μεμονωμένως παρασχεθεῖσαι ἐπὶ σειράν ἔτων, νὰ συλληφθῶσιν ἐν τῷ τέλει τοῦ σχολικοῦ χρόνου εἰς μίαν ἐντελελειμένην εἰκόνα, ὅπερ μόνον καταδεικνύει τὴν σπουδαιότητα καὶ ἀξίαν τοῦ πεπαιδευμένου.

Ἀλλ' ἐπιστῆμαι, αἱ κεκλημέναι τὸν σκοπὸν τοῦτον νὰ πληρῶσιν εἰσὶν αἱ: α') ἱστορία τῆς δημιουργίας, ἥτις γεωλογία. β') ἡ τοῦ πολιτισμοῦ ἱστορία.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ.

Δὲν εἶναι παράδοξον ὅτι ἡ γεωλογία, ἡ ἐπιστήμη, ἥτις διδάσκει ἡμᾶς πῶς ἐσχηματίσθη τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ ζῶμεν, πῶς παρήχθησαν τὰ ὄρη, ἅτινα πληροῦσιν ἡμᾶς ἐκπληξέως καὶ θαυμάσιον, ἥτις δεικνύει ἡμῖν τίνα ὁδὸν ἔλαβεν ἡ ἐξελίξις τῆς ὀργανικῆς ζωῆς ἐπὶ τῆς γῆς, αὕτη ἡ ἐπιστήμη ἐλλείπει ἐν τοῖς λεγομένοις ἀνθρωπιστικοῖς γυμνασίοις; ἐν γυμνασίῳ, ἐν ᾧ ἑξομαθὲς δαπανῶνται, ἵνα ἐξηγηθῇ ἡ χρῆσις τόνου τι-
δος, τόνου, ὃν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες οὐδόλως ἐγίνωσκον! Ἡ Βίβλος ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἱστορίας τῆς δημιουργίας, πᾶσα δὲ κατήχησις περιέχει αὐτὴν, καὶ μόνον ἐν τοῖς γυμνασίοις ἐλλείπει!

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ.

Καὶ ἡ ἱστορία δὲ τοῦ πολιτισμοῦ, ἡ ἱστορία αὕτη τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ τῆς ἀνθρωπίνης τέχνης, ἡ ἀνθρωπιστικὴ πλεῖον πάσης ἀνθρωπιστικῆς ἐπιστήμης, ἡ κυρία ψυχὴ τῆς ἀνθρωπίνης μορφώσεως, ἡ ἐγκρύπτουσα ἐν τῷ βάθει αὐτῆς τὴν θρησκείαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, αὕτη δὲ διδάσκει ἐν τοῖς γυμνασίοις ἡμῶν, τοῖς ἀνθρωπιστικοῖς καλουμένοις.

Ναὶ μὲν ἐν τῇ γενικῇ ἱστορίᾳ παρεμβάλλονται καὶ τίνα βραχέα κεφάλαια τῆς ἱστορίας τοῦ πολιτισμοῦ, ὧν τὴν ἀνάπτυξιν συνιστᾷ καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν πρόγραμμα· ἀλλὰ ταῦτα εἰσὶν οὕτως ἀποφθιγμένα καὶ τοσοῦτον ἐλλιπῆ, ὥστε ἐν τῇ αὐτῇ μορφῇ οὐδεμίαν ἀληθῆ ἀξίαν εὐνάνται νὰ ἔχωσι, καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς πραγματικαῖς διδασκαλίαις παραλείπονται ὅλως ὡς ἡττονος λόγου ἄξια. Ἐκτὸς δὲ τούτου περιορίζονται σχεδὸν καθ' ὅλοκληρίαν ἐν τῷ ἀρχαίῳ πολιτισμῷ, περὶ δὲ τῶν οὕτω σπουδαίων συμπερασμάτων τῶν ἐρευνῶν τῆς προϊστορικῆς καταστάσεως οὐδὲ συλλαβὴν μαθάνει τις ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις περὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν Αἰγυπτίων, Ἀσσυρίων καὶ Βαβυλωνίων σχεδὸν οὐδὲν· ὁ πάντο ἀξιόλογος καὶ πλούσιος καὶ διὰ τὴν Δύσιν σπουδαῖος πολιτισμὸς τῶν Μαυρίων τῆς Ἰσπανίας δὲν ἀναφαίνεται ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις· ἡ ἱστορία τῆς Ἀναγιγνώσκουσας, τῆς ἀξίως νὰ παραβληθῇ πρὸς τὴν ἀκμὴν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τοσοῦτον ἐπιπολαίως ἐγγίξεται, ὥστε πάντο εὐλόγως καὶ ὅλως νὰ παραλειφθῇ ἡδύνατο. Περὶ δὲ τοῦ συγχρόνου ἡμῖν πολιτισμοῦ φυσικὰ οὐδὲ γίνεται λόγος.

(Μεταφραστικῶς.)

(κολοῦθει.)

Χριστοφόρος Ν. Δρακοντιδης.